

Represija u prosveti: Talas otkaza, smena i disciplinskih postupaka

Poslednji put ažurirano: 20. maj 2026.

Sažetak

Izveštaj beleži novu vrstu represije u obrazovnom sistemu Srbije, koja se masovno sprovodi tokom 2024/2025. godine, a nastavljena je i u 2026. kalendarskoj godini. Nakon talasa ukidanja zarada zaposlenima u obrazovnim institucijama početkom 2025. godine, do kraja godine uveden je sistematičan obrazac krivičnih prijava, disciplinskih postupaka, otkaza i smena direktora i nastavnika. Primeri i slučajevi navedeni u izveštaju predstavljaju tek vrh ledenog brega – reč je o slučajevima koji su prijavljeni i dokumentovani, dok brojni pritisci na zaposlene u obrazovanju ostaju neprijavljeni i van zvanične evidencije.

Prema podacima sindikata i strukovnih mreža za 2025. godinu, više od **100 zaposlenih** u školama ostalo je bez posla ili produžetka ugovora, dok je u gimnazijama i osnovnim školama pokrenuto preko **110 disciplinskih postupaka** u brojnim gradovima (Subotica, Beograd, Srbobran, Požarevac, Gornji Milanovac). Ministarstvo prosvete potvrdilo je da je **25 direktora** škola smenjeno, a da je čak **75 direktora** podnelo ostavke, dok su u Nišu lokalne vlasti zamenile čitave školske odbore u **26 škola**. Na univerzitetima su rektori i prorektori više puta saslušavani i suočeni sa krivičnim prijavama, što akademska zajednica vidi kao otvoreni pokušaj zastrašivanja. Pritisak na Univerzitet u Beogradu kulminirao je u 2026. godini nakon što je tragična smrt studentkinje Filozofskog fakulteta poslužila kao povod za **upad Kriminalističke policije** u zgradu Rektorata i široku kampanju tabloidnog targetiranja rektora beogradskog univerziteta i dekana Filozofskog fakulteta. Uporedo sa time, vlast je krenula i u osnivanje paralelnih struktura u visokom obrazovanju, pa je tako u Nišu osnavala Fakultet srpskih studija izdvajanjem tri departmana sa Filozofskog fakulteta bez prethodne saglasnosti nastavno-naučnog veća ovog fakulteta. Premijer Đuro Macut potpisao je memorandum sa Srpskom pravoslavnom crkvom sa namerom osnivanja novog Univerziteta Sveti Sava koji sa sobom donosi i mnoštvo nedoumica i nerazjašnjenih pitanja.

Ovi slučajevi pokazuju da formalni razlozi, kao što su disciplinske mere, inspekcijski nalazi, tehnološki viškovi, služe kao izgovor za politički motivisanu odmazdu prema zaposlenima koji su podržali učenike i studente u protestima. Time se krše osnovna ustavna načela jednakosti, zabrane diskriminacije i autonomije obrazovnih ustanova. Sindikati i akademske mreže upozoravaju da ovakav talas represije može imati dugoročno razorne posledice: gubitak kvalitetnih kadrova, urušavanje poverenja u institucije i dalje potčinjavanje obrazovanja političkim interesima.

Krivične prijave i informativni razgovori - Univerziteti

Na univerzitetima je paralelno sa studentskim protestima pokrenut talas krivičnih prijava i policijskih saslušanja usmerenih protiv rektora i prorektora. Ovi postupci, formalno zasnovani na prijavama pojedinaca ili organizacija bliskih vlasti, u praksi funkcionišu kao vid pritiska na akademsku zajednicu. Saslušanja i prijave povezane su sa studentskim blokadama i aktivnostima univerziteta tokom protesta, a u javnosti su doživljene kao pokušaji zastrašivanja i slabljenja univerzitetske autonomije. Verovatno je reč samo o najvidljivijim slučajevima, dok deo pritisa ostaje izvan javne evidencije.

Protiv rektora Univerziteta u Kragujevcu Vladimira Rankovića je podneta **krivična prijava** povezana sa studentskim blokadama univerziteta. Po nalogu Tužilaštva za suzbijanje korupcije, policijski inspektori su u aprilu 2025. obavili [informativni razgovor](#) sa rektorom Rankovićem povodom te prijave. Prijavu je podnelo neimenovano lice zbog organizovanja ili tolerisanja studentske blokade, a istraga se vodi u Višem javnom tužilaštvu u Kraljevu. Ovaj slučaj je ocenjen kao **pritisak na akademsku zajednicu**, s obzirom da je preko [tabloida](#) najavljivana krivična prijava Miloša Pavlovića protiv rektora zbog studentskih blokada.

U aprilu 2025. pojavila se **nova krivična prijava** protiv [rektora Univerziteta u Beogradu, Vladana Đokića](#), koju je podneo student Miloš Pavlović sa grupom istomišljenika. Prvo osnovno tužilaštvo u Beogradu zatražilo je od Rektorata UB prikupljanje informacija povodom te prijave. Prijava tereti rektora za krivično delo „povreda ravnopravnosti“ (čl. 128(2) KZ) zbog navodne diskriminacije u kontekstu studentskih protesta. Rektor Đokić je ranije već bio više sati saslušan u policiji po drugoj krivičnoj prijavi, takođe podnetoj od iste grupe (predstavljene kao „studenti koji žele da uče“). Đokić je javno ukazao da smatra ove prijave i postupke **nastavkom zastrašivanja akademske zajednice**.

Više prorektora Univerziteta u Beogradu suočeno je sa krivičnim prijavama koje je protiv njih i rektora podneo Mario Spasić (sekretar jednog vladinog saveta). U julu 2025. prorektorka za finansije Zorica Vujić dala je iskaz u MUP-u i za medije je potvrdila da su [policijska pitanja](#) uglavnom bila o **studentskim blokadama** i aktivnostima Univerziteta tokom protesta. Vujić je naglasila da se rektorskom kolegijumu pripisuju dela van njihove nadležnosti i da čitav postupak doživljava kao **dodatni pritisak na Univerzitet**. Prijava protiv nje tereti je za zloupotrebu službenog položaja i nesavestan rad, a deo je šire prijave protiv rektora i prorektora UB koju je podneo Mario Spasić.

Slično su prošli i prorektor Nebojša Bojović i prorektor Dejan Filipović. Prorektor (za nastavu) Nebojša Bojović [saslušan je](#) krajem jula 2025. Po izlasku je izjavio da smatra krivičnu prijavu delom „opšte atmosfere“ kreirane protiv Univerziteta, ocenivši da je to pokušaj **destabilizacije akademske autonomije**. „Krivična prijava je deo opšte atmosfere pritiska na Univerzitet... Uvek ćemo se zalagati za toleranciju i da studente stavimo u kontekst budućnosti koju zaslužuju“, izjavio je Bojović. Prijava (Spasića) protiv njega, rektora i još dvoje prorektora tereti ih za zloupotrebu položaja i nesavestan rad.

Prorektor Dejan Filipović dao je [izjavu policiji](#) u julu 2025. On je ocenio da je prijava protiv njega **neosnovana i isključivo pritisak na Univerzitet i nastavak zastrašivanja akademske zajednice**. Filipović je potvrdio da se tokom davanja izjave razgovaralo o studentskim blokadama i povratku na nastavu, i naglasio je da mnoge stvari za koje ga terete nisu uopšte u njegovoj nadležnosti, što pokazuje da je cilj prijave zapravo pritisak na univerzitetsko osoblje koje je podržalo studente. Krivičnu prijavu protiv rektorskog tima UB podnela je organizacija bliska vlasti (Mario Spasićev „Savet za monitoring, ljudska prava i borbu protiv korupcije – Transparentnost“), a Plenum Univerziteta je osudio te poteze kao **nelegitimne pokušaje ućutkivanja profesora**.

Rektorka Univerziteta umetnosti Mirjana Nikolić našla se na udaru [prekršajnog postupka](#) po prijavi Prosvetne inspekcije, uz obrazloženje da Univerzitet nije organizovao predavanja i druge oblike nastave u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju u periodu od decembra 2024. godine. Kao odgovorno lice, rektorka se tereti da je počinila prekršaj iz člana 136 Zakona o visokom obrazovanju, koji predviđa novčane kazne za odgovorno lice i to u iznosu između 10 000 i 50 000 dinara, dok ustanovi može biti izrečena kazna između 200 000 i 2 miliona dinara. Ovaj slučaj akademska zajednica ocenjuje kao još jedan **oblik pritiska na univerzitetske strukture** koje su pokazale solidarnost sa studentskim protestima. Formalni razlozi, poput „neorganizovanja nastave“, koriste se kao izgovor za disciplinovanje rukovodstva, dok se suštinski radi o pokušaju zastrašivanja i narušavanja autonomije univerziteta. Rektorka je izjavila da joj je žao što se sudovi bave ovako nebitnim stvarima umesto procesuiranjem onih koji su odgovorni za tragedije i nedostatke sistema.

Dekanka Filološkog fakulteta u Beogradu Iva Draškić Vićanović dobila je [poziv za saslušanje](#) pred Prekršajnim sudom takođe zbog prijave Prosvetne inspekcije da nije organizovala održavanje nastave tokom studentskih blokada. Navodi se da je pozvana na saslušanje kao okrivljena za prekršaj zbog kog **ustanova može biti kažnjena** između 200 000 i 2 miliona dinara, a ona kao odgovorno lice između 10 000 i 50 000 dinara.

Do novembra 2025. godine, čak 5 dekana Univerziteta u Beogradu je dobilo [prekršajne prijave](#), a kako navodi dekan Hemijskog fakulteta, Goran Roglić, očekuju ih svi dekani. Ministar prosvete Dejan Vuk Stanković izjavio je da će država da reaguje na postupke koji su nezakoniti na univerzitetima, ali ne represivno već administrativno, racionalno i strpljivo, iako u praksi situacija izgleda drugačije. Prethodna ministarka Slavica Đukić Dejanović je podnela **prekršajne prijave protiv svih dekana**, a Ministarstvo prosvete donelo je odluku da profesorima ne otvaraju obračune za realizaciju projekata. Roglić postupke Ministarstva prosvete i ministarke Slavice Đukić Dejanović karakteriše kao oblike represije.

Profesorka Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Valentina Arsić Arsenijević, [podnela je krivičnu prijavu](#) protiv bivše dekanke, Tatjane Simić i kandidatkinje za dekana, Vesne Bjegović Mikanović pod optužbom da su zloupotrebile pravo na štrajk zaposlenih u periodu studentskih blokada. U obrazloženju krivične prijave je napisano da je na sednici Izbornog veća Medicinskog fakulteta 12. marta 2025. godine, Bjegović Mikanović pozvala članove da stupe u štrajk u znak podrške studentima u blokadi, te da postoje indicije da je učinila krivično delo protiv prava po osnovu rada iz člana 167. Krivičnog zakona, a da tadašnji organ poslovođenja i predsedavajuća

sednicom Izbornog veća, profesorica Tatjana Simić, nije sprečila nezakonito postupanje. Jedan deo profesora Medicinskog fakulteta ovu krivičnu prijavu vidi kao nastavka kampanje protiv profesorke Bjegović Mikanović, koja se vidi kao najozbiljniji kandidat za dekana. Inače, na Medicinskom fakultetu mesecima traju pokušaji izbora novog dekana/ke, nakon nekoliko nelegalnih načina izbora, a u maju 2026. je putem elektronske sednice na mesto [v.d. dekana postavljena Milena Balint](#), supruga Ministra nauke Bele Balinta. Valentina Arsić Arsenijević je postavljena za novog prodekana, što nije prvi slučaj da **oni koji su se protivili blokadama napreduju u svojoj karijeri** (tako je v.d. direktorka Pete beogradske gimnazije Danka Nešović, koja je pokretala disciplinske postupke protiv nastavnika/ca koji su podržali učenike/ce, postala pomoćnica Ministra prosvete). Grupa profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu uputila je rektoru Univerziteta u Beogradu zahtev za preispitivanje zakonitosti odluke Saveta Medicinskog fakulteta, kojom je profesorica Valentina Arsić Arsenijević imenovana za prodekanku tog fakulteta. Profesorica Arsić Arsenijević je široj javnosti poznata po anti-vakcerskim stavovima i preporučivanju životinjskih lekova u borbi protiv kovida.

Disciplinski postupci u školama

Disciplinski postupci pokretani protiv nastavnika i profesora u više gradova i škola širom Srbije su najčešće povezani sa obustavom nastave i podrškom studentskim protestima, a u mnogim slučajevima pokretani su ubrzano i uz ozbiljne sumnje na kršenje zakonskih procedura. Ovi primeri verovatno predstavljaju samo deo pritiska kojima su zaposleni izloženi, budući da mnogi slučajevi ostaju neprijavljeni zbog straha od odmazde.

Prosvetna inspektorka naložila je [pokretanje disciplinskih postupaka protiv 63 zaposlenih](#) u Gimnaziji „Svetozar Marković“ u Subotici, zbog **obustave rada** od 20. januara 2025. godine. Škola ovo tumači kao očiglednu meru **zastrašivanja** nastavnog kolektiva. Pokrajinski organ je ubrzano imenovao novog v.d. direktora, iako prethodni direktor još nije formalno razrešen dužnosti.

Direktorka OŠ „Vožd Karađorđe“ u Beogradu, Snježana Kojić, pokrenula je disciplinske postupke [protiv četvoro nastavnika](#). Razlog: njihovo **učešće u obustavi nastave** i podrška zahtevima studenata.

Direktorka Gimnazije i SŠ „Svetozar Miletić“ iz Srbobrana, Jasmina Šeguljev pokrenula je [disciplinski postupak](#) protiv troje nastavnika zbog obustave nastave.

Direktorka Muzičke škole „Stevan Mokranjac“ u Požarevcu, Karolina Sprečvaković pokrenula je postupke protiv [osmoro nastavnika](#). Prema navodima peticije prosvetara i građana, u svim ovim slučajevima **nisu poštovane zakonske procedure** prilikom pokretanja postupaka. Ove disciplinske mere pokrenute su neposredno nakon što su nastavnici učestvovali u **protestnoj obustavi nastave** u znak podrške studentima.

U Tehničkoj školi u Bečeju, profesor engleskog Siniša Avramov suspendovan je i protiv njega je pokrenut je [disciplinski postupak](#), zbog učešća u protestnoj obustavi rada (od 7. februara 2025, na poziv sindikata NSPRS). Avramov navodi da mu slede **otkaz i oduzimanje licence** za rad zato što je

odbio da prekine obustavu nastave. Ističe da je štrajkovao **iz solidarnosti sa studentima** i da zbog toga doživljava kontinuirane pritiske.

Direktorka OŠ „Kralj Aleksandar I“ u Gornjem Milanovcu, Dragica Radišić je, po nalogu republičkog inspektora, pokrenula disciplinske postupke protiv čak [40 nastavnika i učitelja](#) koji su učestvovali u **dvodnevnoj obustavi nastave** (20. i 24. januara 2025). Nastavnicima su dve plate **umanjene za preko 50.000 dinara** kao kazna za te dane. Nastavnički kolektiv tvrdi da su postupci selektivni – **kaznjeni su samo oni koji nisu „bliski“ direktorki**, dok su pojedinci koji su takođe štrajkovali izuzeti od sankcija. Ovi nastavnici postupak vide kao odmazdu i zastrašivanje uoči reizbora direktorke. Slučaj je destabilizovao rad škole (skoro polovina nastavnika je obuhvaćena procesom), a sindikat i roditelji alarmirali su javnost zbog **nezakonitosti i pristrasnosti** postupka.

Profesorka Pete beogradske gimnazije, Ana Prišing, [suspendovana je](#) zato što je kao predsednica školskog odbora sazvala sednicu. Njeno suspendovanje, roditelji učenika Pete gimnazije vide kao **nastavak odmazde** koju je sprovodila nekadašnja v.d. direktorka Danka Nešović, a profesorka Prišing nije prva suspendovana profesorka ove srednje škole.

Protiv učiteljice iz Vranja pokrenut je **disciplinski postupak** jer je kuvala kafu studentima i građanima na protestima van radnog vremena. Direktor je obećao da neće ništa raditi po pitanju tog disciplinskog postupka, osim ako ga ne ucene. U disciplinskoj prijavi stoji da je učiteljica zloupotrebila bolovanje jer je viđena kako kuva kafu, iako njoj od strane lekara nije bilo preporučeno mirovanje, već kretanje zbog problema sa kičmom.

Otkazi i razrešenja: Otpuštanja nastavnika i profesora zbog protesta

Pored krivičnih prijava i disciplinskih postupaka, represija u obrazovanju tokom 2024/2025. godine dobila je i najteži oblik – direktna otpuštanja i razrešenja nastavnika i profesora. U pitanju su mere koje ostavljaju trajne posledice po profesionalne karijere, jer zaposleni gube radni odnos, mandate i ugovore, najčešće bez jasnih obrazloženja i uz flagrantno kršenje zakonskih procedura. Ovi slučajevi pokazuju da se solidarnost sa studentima i javno izraženi kritički stav prema represiji sankcionišu na najdrastičniji način – odstranjivanjem nepodobnih iz sistema. Verovatno je i ovde, kao i u prethodnim oblastima izveštaja, reč samo o delu prijavljenih slučajeva, dok mnogi drugi ostaju nevidljivi zbog straha od posledica.

Redovna profesorka Medicinskog fakulteta u Nišu, Tatjana Jevtović Stoimenov, objavila je da je praktično [udaljena iz rada](#) Laboratorije za medicinsku genetiku, koju je sama godinama gradila, zbog podrške studentima. *“Da si bila mirnija i više sarađivala, do ovoga ne bi došlo”*, rečeno joj je prilikom isključenja iz laboratorije. U oktobru 2024. smenjena je sa rukovodećeg mesta u laboratoriji bez obrazloženja, a 28. januara 2025. zabranjen joj je i pristup prostorijama – nakon što je odbila da osudi studentsku blokadu i nakon što je javno stala uz studente. Profesorka navodi da je njen **ugovor formalno važeći**, ali da je novi šef (imenovan od strane dekana) jednostrano

onemogućio njen rad i zamenio je drugim licima, što ona direktno povezuje sa svojim stavom da **neće držati nastavu dok traje blokada fakulteta i hapšenja studenata**. Ovaj slučaj je izazvao veliku pažnju – Akademska zajednica i studenti smatraju da je reč o **odmazdi** prema profesorki koja je hrabro podržala njihove zahteve.

Dve profesorke istorije na Filozofskom fakultetu u Nišu, prof. Irena Ljubomirović i prof. Jasmina Šaranac Stamenković bile su dugogodišnje članice Organizacionog odbora naučnog skupa „Niš i Vizantija“. Pošto su javno podržale studentske proteste i blokadu fakulteta, gradske vlasti (Lokalna samouprava Niša) isključile su ih iz odbora ovog simpozijuma. Ova odluka doneta je bez ikakvog obrazloženja, što su potvrdili i organizatori – gradska odbornica je samo poručila da „*njih dve više ne mogu biti u odboru*“ i da „*nisu dužni da daju objašnjenje*“. Nakon pritiska javnosti i povlačenja jednog imenovanog zamenskog člana (asistenta koji je odbio da učestvuje u toj nepravdi), gradske vlasti su se **predomislile** te su profesorke [vraćene u odbor](#). Ipak, incident je pokrenuo protestnu šetnju u Nišu – akademska zajednica traži **odgovornost** onih koji su pokušali političku eliminaciju uglednih profesorke zbog njihovog stava.

Profesor Medicinskog fakulteta u Kragujevcu, Aleksandar Cvetković (poznat kao jedan od članova mreže „Slobodni univerzitet“) podržao je studente FMN Kragujevac govorom na protestu, posle čega ga je uprava fakulteta **razrešila dužnosti tutora** (mentor za šest grupa studenata) narednog dana. Akademska mreža „Slobodan univerzitet“ osudila je [ovo razrešenje](#) kao primer pokušaja da se „profesori koji ne čute – učutkaju i zastraše“. Cvetković je, dakle, kažnjen zbog podrške studentima, što je suprotno i Zakonu o visokom obrazovanju. Mreža navodi da će ovi pokušaji zastrašivanja ostati bezuspešni – prof. Cvetković ostaje uz studente, a „Slobodni univerzitet“ pruža mu punu podršku.

Još jedan profesor Medicinskog fakulteta u Kragujevcu (FMN Kragujevac), Vladimir Zdravković, dobio je **upozorenje pred otkaz** u maju 2025. jer je odbio da drži onlajn nastavu uvedenu tokom studentske blokade. „*Istina je. Juče sam dobio opomenu pred otkaz zato što ne držim onlajn nastavu*“, potvrdio je prof. Zdravković. Dokumentom mu je dat rok od 8 dana da se izjasni, uz [pretnju otkazom](#) ako nastavi da sledi odluku Nastavno-naučnog veća (koje je onlajn nastavu proglasilo neprihvatljivom). Profesor je javno rekao da je onlajn nastava u suprotnosti sa zakonitim odlukama fakulteta i da stoji iza svoje stručne ocene da „*lekar se ne može postati preko računara*“. Studenti, NSPM i sindikati su stali u odbranu Zdravkovića, ističući da je svaka represija zbog struke i javno iznetog mišljenja nezakonita. Profesor Zdravković nastavlja da predaje, ali je jasno poručio da neće držati nastavu ni uživo ni onlajn dok blokada traje i dok se nastavlja represija nad studentima.

Prof. emer. Goran Marković na Akademiji umetnosti Novi Sad (profesor emeritus AUNS) i čuveni filmski režiser Goran Marković objavio je 30. jula 2025. da je **dobio otkaz** na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Saznao je to posredno – studenti su mu javili da je na njegovom predmetu već angažovan drugi nastavnik, što znači da ga je fakultet [otpustio bez da su ga obavestili](#). Marković navodi da pretpostavlja da je odluka doneta zbog njegove podrške studentskim protestima i javne izjave da neće držati nastavu dok traje blokada fakulteta. On ističe da njegov ugovor formalno nije raskinut niti mu je honorar isplaćen, ali da su ga de facto uklonili sa nastave. U otvorenom pismu Akademiji, Marković je naglasio da se **građanski, akademski i ljudski** ne može pretvarati da je sve normalno dok se nad studentima sprovodi nasilje i dok se fakulteti drže pod blokadama policije.

(Nakon njegove objave, Dekanski kolegijum AUNS je demantovao da je Marković dobio otkaz i tvrdio da će mu ugovor biti produžen, no sam Marković i javnost ostali su sumnjičavi – smatra se da je pokušaj otkaza zaustavljen tek nakon reakcije javnosti).

Dekanka Medicinskog fakulteta **prof. dr Tatjana Simić** smenjena je odlukom Saveta donetom 2. septembra. Odlukom Saveta je konstatovan [prestanak mandata](#) dekanke prof. dr Tatjane Simić, zbog navodno teže povrede Kodeksa profesionalne etike. Deo profesora je naveo da Savet fakulteta uopšte nije nadležan da sam utvrđuje težu povredu Kodeksa profesionalne etike već je to nadležnost Odbora za profesionalnu etiku i Etičkog odbora Univerziteta. Nelegalno je sprovedeno i imenovanje novog vršioca dužnosti dekana od strane lica - predstavnika Vlade Srbije, koje nije ovlašćeno za tu proceduru. Nakon nekoliko meseci [sud je pravosnažno oslobodio bivšu dekanu](#) Simić od odgovornosti za navodno postupanje zbog kojeg je smenjena, jer ne postoje dokazi da je ona isto učinila. Ipak, ona nije vraćena na mesto dekanke, a u međuvremenu su, kako tvrdi deo zaposlenih, na nelegalan način postavljeni novi v.d. dekana i prodekana. Zaposleni smatraju da je izbor prodekanke nelegalan jer joj je fakultet izdao opomenu 2022. godine zbog kršenja etičkog kodeksa, neprimerenog istupanja u javnosti kada je tokom pandemije korona virusa promovisala veterinarski lek ivermektin. Iako su u procesu novih izbora dekana, katedre većinski dale podršku profesorki Vesni Bjegović, ona i dalje nije izabrana za dekanu. Na mesto v.d. dekanke postavljena je supruga Ministra nauke i tehnološkog razvoja.

Nakon što je sekretarka Medicinskog fakulteta UB Marija Radovanović poslala 8. septembra Ministarstvu prosvete [prijavu o nezakonitosti rada sednice](#) Saveta tog fakulteta sa tonskim zapisom, na kojoj je smenjena dekanica prof. dr Tatjana Simić i izabrana nova Nataša Milić, stiglo joj je **upozorenje pred otkaz**. Sekretarka je prijavila nezakonito postupanje na fakultetu i umesto da bude zaštićena kao uzbunjivač suočila se sa odmazdom nove nelegalno izabrane uprave.

Profesorka Sunčica Ivanović [dobila je otkaz](#) nakon 15 godina rada na Akademiji vaspitačko-medicinskih strukovnih studija u Čupriji. Ova profesorka je godinama izložena pritiscima u svom radu zbog toga što je **ukazala na brojne nepravilnosti u radu akademije**, uključujući tu i zapošljavanje nestručnog i stranačkog kadra. Naime, ona je tužila školu 2018. godine zbog toga što su u školu na profesorskim pozicijama zaposleni partijski kadrovi, među kojima su bili bivši ministar poljoprivrede Aleksandar Martinović, Vladimir Orlić, nekadašni predsednik Narodne skupštine Srbije, kao i Ivan Bošnjak, državni sekretar u Ministarstvu lokalne samouprave.

U julu 2025. godine, [otkaz](#) je uručen i profesorki privatnog Fakulteta za medije i komunikacije. Fakultet je kao razlog otkaza profesorki naveo kršenje discipline rada nanošenjem štete ugledu institucije zbog teksta „Čije su blokade privatnih fakulteta" na portalu Peščanik, zatim interne imejl komunikacije u kojoj je „upozoravala na nezakonitost onlajn nastave" i komentara na privatnim Fejsbuk nalogima. Dakle, FMK u svom obrazloženju **nije ni krio da su razlozi otkaza politički stavovi** profesorke i njeno ukazivanje na nezakonitosti u radu ustanove.

U Petoj gimnaziji u Beogradu, gde su učenici aktivno protestovali, **više od 20 nastavnika** dobilo je obaveštenje da im na početku nove školske godine [neće biti produženi ugovori o radu](#). Konkretno,

od 33 nastavnika zaposlenih na određeno, usmeno je najavljeno da za njih 22-23 neće biti produžetka ugovora, i to upravo za one koji su podržali studentski pokret. Advokat potvrđuje da su ti nastavnici „kažnjeni” zbog podrške protestima. Profesori su u strahu od odmazde, ali su njihove kolege u saopštenju javno osudile ovakvu selekciju kao **grubo kršenje principa jednakosti** – nastavnici na određeno dele se „bez jasnog kriterijuma, netransparentno, na one koji su učestvovali u protestima (pa su kažnjeni neprodužavanjem) i one koji nisu (pa su nagrađeni produženjem ugovora)”. Ovo, ističu nastavnici, predstavlja **direktnu diskriminaciju** i traže hitnu reakciju Ministarstva. Opozicioni poslanici upozorili su škole da su takvi potezi protivzakoniti i najavili pravnu pomoć ugroženim nastavnicima. Sindikati ocenjuju da se ovde „otvaraju mesta podobnima” – politički lojalnim kadrovima.

Napeta situacija i politički pritisci na nastavni kadar zabeleženi su i u Nišu. Naime, [15 profesora](#) Prve niške gimnazije „Stevan Sremac” **dobilo je otkaz**, nakon čega su učenici rešili da stupe u bojkot nastave. Do neprodužavanja ugovora došlo je odlukama novog rukovodstva škole. 18. avgusta 2025. je rešenjem Ministarstva prosvete, koje je potpisao ministar Dejan Vuk Stanković, sa funkcije direktorke Prve niške gimnazije „Stevan Sremac” **smenjena** Vera Dujaković, a za v. d. direktorku postavljena je Radmila Stoilković. V.d. direktorka je nakon protesta roditelja i učenika **zaključala školu**, policiji je prijavila jednu profesorku koja nije dozvolila nepoznatom muškarcu koji se predstavio kao novi profesor da drži čas u njenom odeljenju, a zabeleženi su i fizički napadi na učenike ove srednje škole koji nastavu pohađaju u zgradama drugih škola. U međuvremenu je Upravni sud poništio odluku Ministarstva prosvete o razrešenju Dujaković navodeći **nezakonitost takve odluke**, ali je v. d. Stoilković [odbila da izvrši](#) primopredaju dužnosti prethodnoj direktorki.

Direktorka Požarevačke gimnazije Danijela Žukovski, koja je zajedno sa nastavnicima podržala učenike tokom 100-dnevne obustave nastave, [smenjena je](#) 29. avgusta 2025. Razrešenje joj je stiglo mejlom, bez jasnog razloga – iako republičke inspekcije prethodno nisu utvrdile teže povrede (sve nepravilnosti u radu škole bile su sitne i otklonjene). Nastavnici to vide kao **osvetu**: „*Osveta direktorki zato što nije preduzimala represivne mere prema kolektivu tokom obustave rada... Osveta i kolektivu jer je preko 90% učestvovalo u obustavi*”. Direktorka Žukovski je podržala zahteve maturanata i nastavnika za bezbednije okruženje, nije ih sankcionisala i zbog toga je politički kažnjena. Njena smena unela je haos: prijem prvaka je odložen, škola nije imala spreman raspored ni podelu časova, jer je smena došla „preko noći”, svega tri dana pre početka nastave. Nastavnici naglašavaju da razrešena direktorka **nije prekršila nijedan zakon** i da je ovo čin **samovolje ministra prosvete** Dejana V. Stankovića.

Neposredno pred početak nastave 2025. godine, [otkaz je dobio](#) i profesor u **Školi primenjenih umetnosti u Šapcu**. Profesor Marko Gavrilović je sa studentima i srednjoškolcima pešačio na proteste širom Srbije, on je takođe bio i redar tokom izložbi i boravka srednjoškolaca u toj školi. Kao formalni razlog otkaza naveden je smanjeni fond časova, iako je u školi otvoren novi smer - Dizajn enterijera, a otpušteni profesor Gavrilović je **jedini nastavnik ovog profila** u školi. „*Verujem, stoga, da je stvarni razlog za otkaz podrška koju sam pružao učenicima tokom prethodne školske godine*”, naveo je profesor.

Još jedan profesor koji je bio **aktivan na studentskim protestima** [dobio je otkaz](#). Profesoru filozofije iz Rume, Bojanu Batalu, poštom je stiglo rešenje kojim je obavešten da od septembra više neće raditi u STŠ „Milenko Brzak Uča“, školi u kojoj je proveo 16 godina. Građani Rume objavili su i pismo podrške profesor Batalu u kojem su naveli: „Bunio se i nije hteo da čuti i pogne glavu. Za manje od godinu dana pretrpeo je razna **targetiranja, uvrede i laži** koje su poslušnici o njemu pisali i govorili.“

Zbog učešća u obustavi nastave, [rešenje o otkazu](#) dobila je i profesorka matematike u Tehničkoj školi Trstenik Nela Spasojević. Njen zahtev sudu za vraćanje na posao privremenom merom [odbijen](#) je, iako je njenim kolegama isto prihvaćeno. Kao razlog, navedeni su dodatni poslovi koje je ova profesorka radila uz školu, pored činjenice da je taj rad po zakonu dozvoljen.

I nastavnica matematike iz Bajmoka, Andrea Besedeš, [dobila je otkaz](#) nakon 17 godina rada **zbog svoje podrške protestima**. Profesorka je u svom dosadašnjem radu dobila Nacionalnu i Evropsku oznaku kvaliteta obrazovanja, ali su njeni **politički pogledi presudili u slučaju otkaza**.

Profesorka srpskog jezika iz kragujevačke Turističko-ugostiteljske škole Suzana Ragan [dobila je otkaz](#), ali je sud u Kragujevcu doneo **privremenu meru** nakon koje je [vraćena na posao](#). Profesorka je javno podržala srednjoškolce i studente, sa njima je pešačila do Niša, a pre rešenja o otkazu direktor je protiv nje pokretao i **disciplinski postupak**. Privremena mera suda je mala pobeda za ovu profesorku koja je bila izložena diskriminaciji na političkoj osnovi, ali postupak pred sudom i dalje nije okončan.

Direktorka **Muzičke škole „Josip Slavenski“ u Beogradu, Tijana Kovačević**, smenjena je krajem avgusta 2025. Odlukom ministra Stankovića [razrešena je](#) dužnosti, a za v.d. je postavljena druga osoba. Kao formalni razlog navedeni su nalazi vanredne inspekcije – da je nekoliko nastavnika bilo zaposleno suprotno propisima i da neka dokumentacija nije blagovremeno uneta u informacioni sistem. Međutim, *Akademski plenum* i studenti u blokadi FMU ističu da je direktorka „*jasno i hrabro stajala uz studente*“ tokom protesta, te da je njena smena **politički motivisana** (kazna za javno iznošenje stava o stanju u prosveti). Ovaj potez izazvao je protest: studenti Fakulteta muzičke umetnosti najavili su [skup podrške](#) smenjenoj direktorki, naglašavajući da se nastavlja trend represije i „*smenjivanja nepodobnih*“ u obrazovanju. Slučaj je alarmantan jer pokazuje da se sankcije šire i na ustanove kulture i umetnosti koje su stale uz zahteve za bezbednost i pravdu u školama.

U Kikindi je učiteljica Sanja Bikić (OŠ „Vuk Karadžić“) [ostala bez posla](#) jer je aktivno učestvovala na građanskim protestima. Stranka slobode i pravde (SSP) objavila je da je učiteljici **uskraćen nastavak radnog angažmana upravo zbog njenog aktivizma**. Kako navode, školska uprava je spajanjem odeljenja u susednom selu veštački stvorila „**tehnološki višak**“ da bi prebacila drugu učiteljicu na mesto Sanje Bikić, čime je ona ostala bez norme i posla. SSP ocenjuje da je ovo klasičan primer **političke čistke u školstvu**: „*naprednjačka politika u školama znači strahovladu – kriterijumi zapošljavanja i razrešenja su stranačka pripadnost i poslušnost, a ne sposobnosti*“. Poslušni direktori, kaže se, dele otkaze i zapošljavaju po direktivi partije, dok se neposlušni uklanjaju. Slučaj učiteljice

iz Kikinde izazvao je revolt roditelja i đaka koji su tražili objašnjenje od škole, ali odgovora od nadležnih nije bilo.

Pet direktorki škola u nadležnosti Školske uprave Zrenjanin [smenjeno je istovremeno](#) početkom septembra 2025, pri čemu su **rešenja o razrešenju stigla mejlom**. Smenjene su direktorke OŠ „Mladost” (Tomaševac), „Uroš Predić” (Orlovat), „Branko Ćopić” (Lukićevo), „Žarko Zrenjanin” i „Dositej Obradović” (obe u Zrenjaninu). U svim slučajevima obrazloženje je identično – navodi se navodno *„nezakonito vođenje Jedinstvenog informacionog sistema prosvete (JISP)”*. Razrešene direktorke, međutim, svedoče da je vanredni inspekcijski nadzor sproveden tokom njihovog godišnjeg odmora, da su naložene mere ispravile i da su o tome obavestile inspekciju, ali je uprkos tome stiglo razrešenje. Tri od pet smenjenih direktorki imaju mogućnost povratka na nastavničko mesto, dok dve ostaju potpuno bez posla. Jedna od direktorki koja je ostala bez posla najavljuje upravni spor, ističući da sumnja da je stvarni razlog smene to što su ona i kolege *odbijale nezakonite naloge*. Naime, u Zrenjaninu je 2024. godine 26 škola bilo u štrajku zbog loših uslova rada u prosveti, a **90% kolektiva njene škole bilo je u obustavi rada**. Direktorica Bogojević potvrđuje da su *svi direktori trpeli pritiske da pokreću disciplinske postupke protiv štrajkača*, ali da za to **nije bilo zakonskog osnova**. Sada izgleda da plaćaju cenu što nisu samoinicijativno kažnjavale nastavnike: *„U obustavi u mojoj školi učestvovao je ceo kolektiv. Nismo imali zakonski osnov da pokrećemo postupke... repušteni smo sami sebi”*. Ovaj koordinisani talas smena direktorki (bez jasnih teških povreda u radu), sindikati i javnost tumače kao **čišćenje nepodobnih rukovodilaca** i poruku ostalima. Podatak da su, [prema rečima ministra](#), *25 direktora već razrešena, a da je njih 75 dalo ostavke* u prethodnom periodu, govori o razmerama pritiska.

Smenjen je i direktor OŠ „Pavle Savić”, a na njegovo mesto [doveden je v.d. direktor](#), podržavalac Srpske napredne stranke. Nezadovoljni roditelji učenika ove beogradske osnovne škole organizovali su proteste, a na jednom protestu je došla i policija koja je izvela v.d. direktora Nenada Tasića iz škole. Kao formalni razlozi iznenadne smene bivšeg direktora navedeni su administrativni propusti, koji su lako otklonjivi, te nije uobičajen slučaj da se zbog toga smenjuju rukovoditelji školskih ustanova. Roditelji veruju da je **pravi razlog smene političke prirode**.

Petoro nastavnika OŠ „Jovan Popović” iz Novog Sada dobilo je obaveštenje od direktora da im [neće biti produženi ugovori o radu](#). Nastavnici ovo tumače kao **osvetu direktora** zbog toga što su učestvovali u obustavi nastave, u kojoj je učestvovala većina nastavnika ove škole.

Otkazi su zabeleženi u osnovnim školama širom Srbije: u [OŠ „Milena Pavlović Barili”](#) u Beogradu, Osnovnoj školi „Petar Kočić” [u Indiji](#), u Osnovnoj školi „[Svetozar Marković Toza](#)” u Novom Sadu, učiteljici OŠ „Đura Daničić” najavljeno je da joj [neće biti produžen ugovor o radu](#).

Krajem avgusta 2025. roditelji su objavili da je **smenjena rukovoditeljka** vrtića „Draguljče” na beogradskoj opštini Zvezdara, Milena Pavlović. Pavlović je bila izuzetno cenjena – *„podigla vrtić iz pepela”* – i imala je odličnu saradnju sa roditeljima, prema njihovim rečima. Roditelji smatraju da je [njena smena politička odmazda](#) jer je Pavlovićeva aktivno učestvovala u studentskim protestima i blokadama saobraćajnica. Nadležni nisu pružili nikakvo objašnjenje niti su roditelji dobili službeni

dopis o smeni rukovoditeljke vrtića. Roditelji su jedinstveni u zahtevu da se Pavlović vrati na dužnost – pokrenuli su peticiju i obavestili Sekretarijat za obrazovanje, Zaštitnika građana i Ministarstvo, smatrajući da **politika ne sme da se meša u predškolske ustanove**. Ovaj događaj označava širenje pritiska i na predškolski sektor, čime se potvrđuje zabrinjavajući obrazac kažnjavanja kadrova na svim nivoima obrazovanja zbog solidarnosti sa protestima.

[Radmila Arandelović](#) **razrešena je sa funkcije direktorke** Predškolske ustanove Rakovica, u julu 2025. godine, iako je iste godine reizabrana za ovu funkciju, na čijem je čelu bila punih 6 mandata (ukupno 24 godine), čime joj je potvrđen 7. mandat do 2029. godine. Arandelović je u aprilu držala obuku za licenciranje direktora predškolskih ustanova, te nije jasno zašto je iznenada smenjena sa pozicije direktorke ukoliko je svega par meseci ranije izabrana kao stručna osoba da obučava kolege za ovu poziciju. Kao formalan razlog razrešenja naveden je slučaj iz juna 2024. iako je rok da se postupci prosvetne inspekcije pokrenu godinu dana, te je odluka iz jula 2025. time pravno neosnovana. Dugogodišnja direktorka veruje da su razlog ovakve odluke njeno odbijanje da šalje zaposlene na mitinge, kao i politički stavovi članova njene porodice. Zaposleni i roditelji dece koja pohađaju Predškolsku ustanovu „Rakovica“, pokrenuli su [peticiju](#) protiv nezakonitog razrešenja Radmile Arandelović sa mesta direktorke Ustanove.

Ministarstvo prosvete poništilo je konkurs koji je bio raspisan za izbor direktora srednje škole „Nikola Tesla“ u Boljevcu, na kome je glasovima kolektiva i saveta roditelja izabran dosadašnji direktor Ivan Milutinović, a za vršioca dužnosti postavili su Mirka Milivojevića. Potez možda i ne bi bio sporan, da Milivojević nije čovek koji već **ima policijski dosije**, a sa mesta direktora druge osnovne škole u Boljevcu, kako tvrde zaposleni, smenjen je 2020. godine, nakon što je izgubio spor protiv radnika koga je maltretirao. Zaposleni u školi „Nikola Tesla“ plaše se da je Milivojević postavljen da [kazni kolektiv](#). Jedna članica kolektiva opisala je smenjenog Ivana Milutinovića kao politički neopredeljenog, profesionalnog u svom radu, pravednog pedagoga i prosvetnog radnika koji nije kaznio kolektiv koji su podržali čak i dok su trajale blokade, što mu je očigledno **zamereno od strane lokalnih članova vladajuće stranke**. Kolektiv navodi da protiv postavljenog Milivojevića postoji više pokrenutih krivičnih prijava zbog incidenata u kojima je učestvovao. Prvi slučaj je iz 2012. godine, kada je udario pomoćnog radnika osnovne škole u kojoj je bio direktor. Drugi put je to bilo 2024. godine kada je pretio ocu jednog učenika i tako **izvršio krivično delo** ugrožavanje sigurnosti. Policija mu je tada oduzela i pištolj.

Profesorka Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Pejović Milovančević, koja je jednoglasno izabrana u dva mandata, [razrešena je funkcije](#) bez sprovedenih koraka koje Statut Medicinskog fakulteta propisuje i bez obaveštavanja Nastavno - naučnog veća. Kako navode pojedini profesori ovog fakulteta, nikada do sada nijedan šef katedre nije razrešen odlukom dekana, a naročito ne bez prethodnog pribavljanja mišljenja i saglasnosti katedre. Oni takođe dodaju da je ovo samo **još jedan u nizu nelegalnih poteza i manipulacija** nove nelegalno izabrane uprave fakulteta.

Dekan Medicinskog fakulteta Univerziteta u Nišu Aleksandar Mitić uputio je „zahtev za izjašnjenje“ doc. dr Milanu Ćiriću u kom se navodi da je njegov postupak izlaska ispred zgrade fakulteta sa studentima kako bi odao poštu žrtvama okarakterisan kao „neopravdano neispunjavanje radnih

obaveza“ i „kršenje radne discipline“. Od docenta je traženo da se izjasni zašto nije tražio dozvolu za ovakav postupak, na šta on odgovara da dozvolu nije tražio jer nije smatrao da treba. Nastavnici, istraživači i saradnici iz Slobodnog univerziteta **izražavaju punu podršku** Milanu Čiriću, smatraju da ovakav postupak šalje poruku svim nastavnicima, studentima i građanima da gest građanske hrabrosti, profesionalnog integriteta i saosećanja može biti [sankcionisan](#), te pozivaju rukovodstvo Medicinskog fakulteta da obustavi pokrenuti postupak i odustane od pretnji otkazom.

Svoj poslednji radni dan na mestu v.d. direktorke Pete beogradske gimnazije Danka Nešović iskoristila je da dodeli još [četiri nove suspenzije](#), čime je ukupan broj suspenzija u ovoj školi **porastao na 12**. U ovoj školi takođe **19 profesora** nije dobilo produženje ugovora o radu. Prve 4 suspenzije koje su pokrenute protiv zaposlenih u Petoj beogradskoj gimnaziji završile su se [otkazom](#).

I nakon što je Danka Nešović prešla sa mesta v.d. direktorke Pete beogradske gimnazije na mesto savetnice Ministra obrazovanja, represija unutar ove institucije nije prestala. Novi v.d. direktor Ognjen Mrvaljević, doneo je odluku u aprilu 2026. o [suspenziji](#) još jedne nastavnice, Milkice Price. Savet roditelja ove gimnazije saopštio je da je nova uprava škole trebalo da smiri situaciju nakon odlaska Danke Nešović, ukine sve sporne odluke koje je ona donela i nepravedno suspendovane nastavnike vrata na rad. Umesto toga, nastavila se praksa neosnovanih i netransparentnih [suspendovanja](#) i produbljivanja sukoba u kolektivu gimnazije uz **ignorisanje osnovnih principa profesionalnog integriteta i prava zaposlenih**. Novi v.d. direktor vratio je samo dvoje prethodno suspendovanih profesora, dok [5 nije još vraćeno](#) na radno mesto. Savet roditelja okarakterisao je suspenziju profesorke Price kao **nastavak politike pritiska i odmazde**.

Prosvetna inspekcija je naložila [ponavljanje izbora za dekana](#) na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Maja Kovačević, u tom trenutku dekanka, okarakterisala je ovaj potez kao sporan jer je fakultet ranije ukazivao na **pravnu neutemeljenost** primedbi Ministarstva prosvete i inspekcije, ali da će procedura biti ponovljena kako fakultet ne bi snosio kazne. Ona dodaje da je ovo potez kojim se šalje **šira poruka** univerzitetima da će oglašavanje u javnosti biti praćeno pritiscima, ali ona naglašava da se uprkos svemu tome univerziteti bore sa tim i da ostaju uz studente i građane. Nakon ponovljenog procesa glasanja, Maja Kovačević je ponovo izabrana za dekanku.

Tatjana Veselinović, zaposlena u predškolskoj ustanovi „Poletarac“ u Rumi, prijavila je Ministarstvu prosvete i inspekciji četvero zaposlenih koji **ne dolaze na posao**, a i dalje se redovno nalaze na platnom spisku. Dodaje da ti zaposleni svako jutro organizovanim prevozom odlaze u Kulu i **učestvuju u stranačkim aktivnostima** oko lokalnih izbora održanih u martu, a zamena za njih u vrtićima nije obezbeđena, što šteti deci. Tatjana smatra da joj je **radno mesto ugroženo** zbog [podnošenja prijave](#) i da opština i rukovodioci vrtića planiraju da je proglase tehnološkim viškom i daju joj otkaz. Ona takođe dodaje da je od početka studentskih protesta podržavala svoje kolege i studente, ali da se nikada time nije bavila u toku svog radnog vremena.

Zaposleni na Institutu Biosens više meseci štrajkovali su zbog [nezakonitih smena i postavljanja nekompetentnih ljudi](#) na ključne pozicije. Smena direktora Crnojevića koja je usledila nakon što je **odbio da pošalje svoje zaposlene na miting Srpske napredne stranke** započela je niz

nepravilnosti u radu instituta. Nakon što je sud doneo odluku da je smena Crnojevića bila **nezakonita**, on je vraćen na funkciju ali ga je sačekalo više problema sa kojima se Institut sada suočava, između ostalog [sabotiranje](#) rada od strane Pokrajine i Upravnog odbora. Institut je sada prešao na rezervno finansiranje jer nije na vreme usvojen finansijski plan i javne nabavke.

U OŠ „Bora Stanković” u Novom selu, nastavniku Vujici Stankoviću nije produžen ugovor nakon 5 godina rada u ovoj školi. Svim saradnicima sem njemu su ugovori produženi. U maju je počeo opet da radi u istoj školi kao zamena. Nakon toga je raspisan konkurs na kojem su se prijavili on i još jedna kandidatkinja koja nije dostavila dokumentaciju. Konkurs je potom **protivzakonito poništen**, a raspisan je i drugi na kojem će verovatno biti izabrana ta kandidatkinja. Nastavnik je najavio da će podneti krivičnu prijavu protiv direktora škole.

Tatjana Vasović Novosel bila je direktorka osnovne škole „Banović Strahinja” u Beogradu, a onda je [razrešena](#), kako tvrdi, zbog svoje podrške studentskim protestima i kolektivu škole koji se odlučio na obustavu nastave. Razrešena direktorka Vasović Novosel, vratila se nastavi i sada radi kao učiteljica, a svoje razrešenje oseća zapravo kao nagradu i veliki ponos jer to vidi kao pokazatelj da je na pravou strani, boreći se za **ugled i dostojanstvo prosvetnih radnika**.

Zrenjaninska umetnica i vaspitačica Jovana Solomun prvo je ostala bez prostora za rad u galeriji, a onda i bez posla u Domu učenika gde je radila kao vaspitačica. Ona tvrdi da nije usamljena u ovome jer je još jedna koleginica takođe [dobila otkaz](#). Jovana je **od samog početka podržavala borbu studenata u blokadi**, a inspirisana velikim [protestom na Slaviji](#) napravila je bedževe sa simbolikom ovog skupa.

Učenici gimnazije „20. oktobar” u Bačkoj Palanci okupili su se jednog školskog jutra u novembru 2025. godine, u holu škole kako bi dočekali nogog v.d. direktora i izrazili svoje [nezadovoljstvo](#) smenom prethodne direktorke Tamare Antić. Prethodna direktorka smenjena je jer nije želela da kažnjava profesore koji su podržali svoje učenike. Pored njene smene, psihologu škole je uručen otkaz jer je podržavao učenike u blokadi. Učenici su [sprečili ulazak novog v.d. direktora](#) u školu i pored toga što je došao u pratnji policije. Novi v.d. direktor, Vladimir Trkulja, je više puta bio **viđen na skupovima Srpske napredne stranke**. Učenici su pokrenuli i peticiju da se direktorka Antić vrati na funkciju.

Pored ove direktorke, smenjeno je i dvoje direktora na Novom Beogradu, kao i Dragan Filipović koji je [smenjen](#) sa funkcije načelnika Školske uprave Beograd. Direktorka Osnovne škole „Braća Vilotijević” u Kraljevu [smenjena je](#), a ona sumnja da je razlog njena podrška studentskim blokadama i zbog toga što je fiskulturnu salu škole otvorila za studente pešake i što je odbila da kazni nastavnike škole koji su obustavljali nastavu. Zaposleni su ispred škole organizovali skup podrške direktorki, a roditelji poručuju da ona već 23 godine besprekorno vodi školu.

Akademski mreža „Slobodan univerzitet” ukazuje na [urušavanje i sistemsko uništavanje](#) Državnog univerziteta u Novom Pazaru tako što se **rasteruju profesori** koji su iskazali solidarnost sa studentskim blokadama. Pojedini profesori ne dobijaju reizbore u zvanja, ne zbog svoje nestručnosti

ili neispunjenja uslova, već isključivo „**zbog svoje političke nepodobnosti i moralne nepokornosti**”, navode iz Slobodnog univerziteta. Asistent na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru, Emir Ugljanin, [dobio je otkaz](#) nakon disciplinske prijave. On ističe kako se neposlušnost i neslaganje sa vladajućom garniturom na univerzitetu odmah kažnjava i da je **već 30 profesora i asistenata** na različite načine [ostalo bez posla](#). Asistent Ugljanin ističe da su konkursi raspisani ne samo za 30 mesta koja su oslobođena ovim otkazima, već i za kolege koji su trenutno još uvek u radnom odnosu.

Prigovor profesorke Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, Jelene Kleut, na odluku Senata da ne bude izabrana u zvanje redovne profesorke, [odbijen je](#) od strane proširenog sastava Senata Univerziteta u Novom Sadu. Profesorka Kleut ukazuje na činjenicu da je **glasanje bilo tajno** i da je to pokazatelj da članovi Senata nisu spremni da stanu imenom i prezimenom iza svog glasa. Takođe, ovaj postupak karakteriše kao **pokaznu vežbu** i da će verovatno slična sudbina sačekati i ostale profesore kojima je reizbor blizu. Ovom odlukom, profesorica Kleut dobila je [otkaz](#) nakon skoro [dve decenije rada](#) na Univerzitetu, a više od **1200 profesora** potpisalo je pismo podrške profesorici. Samo dve nedelje nakon ove odluke nakon koje je profesorica Kleut izgubila posao, [Senat je dodelio zvanje](#) redovnih profesorici dvema kandidatkinjama sa Filozofskog fakulteta **bez ispunjenosti uslova** koji su bili postavljeni prema profesorici Kleut. Akademska mreža „Slobodan univerzitet” ističe da je jasno da procesima unutar Senata **upravljaju partijski simpatizeri** Srpske napredne stranke, jer većinu ovog tela čine potpisnici podrške izbornih lista Aleksandra Vučića. Podsećamo, od početka studentskih protesta profesorica Kleut redovno je bila meta napada tabloidnih medija i funkcionera SNS-a.

Suzana Mišić Stanković [smeњena je](#) rešenjem Ministarstva prosvete sa funkcije direktorke gimnazije „Bora Stanković” u Valjevu. Ona je pružila podršku maturantima u blokadi ove škole ali je nakon **pritisaka lokalnih vlasti** na kraju i smeњena sa funkcije koju je obavljala od 2015. godine.

Jelena Mirković, direktorka škole „Sveti Sava” u Loznici, [smeњena je](#) dopisom Ministarstva prosvete. Zaposleni ove škole su privremeno i stupili u obustavu nastave u znak podrške direktorki. Kolektiv škole kaže da je novi v.d. direktor osoba koja prethodno nije radila u školi. Pretpostavlja se da je **razlog smene podrška studentima** koju je pružila smeњena direktorka Mirković i omogućavanje da se u školi prespava kada je bio organizovan veliki protest u Loznici. Zbog ove odluke Ministarstva, šest članova Školskog odbora je podnelo ostavke, sva tri predstavnika roditelja i sva tri člana predstavnika kolektiva, a i pomoćnica direktora je podnela ostavku na svoju funkciju. Iz Ministarstva su obrazložili da smena direktorke Mirković [nije iznenadna niti je politički motivisana](#), već da je uzrokovana činjenicom da Mirković navodno nije uklonila nezakonitosti u radu škole koje je utvrdila Prosvetna inspekcija, što je bio i najčešće obrazloženje koje je Ministarstvo davalo u slučajevima smeњivanja direktora škola. Ovo obrazloženje formalno je dala pomoćnica ministra za srednje obrazovanje Danka Nešović, poznata po represiji i odmazdi koju je sprovodila u Petoj beogradskoj gimnaziji dok je bila njen v.d.

Profesorka nemačkog jezika u Gimnaziji u Pančevu, Isidora Jovanovski, [dobila je otkaz](#) kako ona kaže iz **očiglednih političkih razloga** pošto je pružila nedvosmisleni podršku studentima u

blokadi. Zbog stanja u ovoj školi od kada je na njeno čelo postavljen v.d. direktor održan je i protest ispred Skupštine grada.

Profesorki Tijani Matejić iz Arandelovca, čije se ime nalazi na studentskoj listi, iznenada i bez obrazloženja uručeno je [rešenje o otkazu](#) i to [telefonskim putem](#). Njen advokat tvrdi da je reč o [protivzakonitom postupku](#) i najavljuje tužbu. Profesorka je za medije navela da tokom svog angažovanja u nastavi na Politehničkoj akademiji nije dobila nikakve primedbe na svoj rad.

Nakon višemesečnih pritisaka zbog podrške studentima u blokadi, učiteljica Zorka Karas iz Osnovne škole „Braća Novakov” u Silbašu, pored Bačke Palanke [dobila je otkaz](#). I pored neslaganja zaposlenih sa ovom odlukom i molbi koje su roditelji uputili školi, direktor je doneo odluku o njenom otkazu i u radni odnos je [primljena druga učiteljica](#). Roditelji učenika koji idu u odeljenje ove učiteljice organizovali su i **bojkot nastave**.

[Bojkot nastave](#) organizovali su i učenici srednje škole „17. septembar” u Lajkovcu zbog smene direktorke Danijele Bogdanović i postavljanja v.d. direktorke Radmile Milentijević. Novopostavljena direktorka je nakon toga dala ostavku i za novog v.d. direktora izabran je Saša Nikolić, te su učenici nakon ove izmene [okončali bojkot](#) i vratili se na nastavu.

Širi sistemski i represivni pritisci na akademsku zajednicu

Tragičan događaj prilikom kojeg je studentkinja pala sa 5. sprata Filozofskog fakulteta, poslužila je kao **povod** da najviši funkcioneri vlasti i pro-režimski tabloidi krenu u još jedan obračun sa akademskom zajednicom. Odmah po tragičnom događaju, Više javno tužilaštvo naložilo je policiji da obavi razgovore sa dekanom i drugim zaposlenima na Filozofskom fakultetu, zbog sumnje da je počinjeno krivično delo „nesavestan rad u službi”. Pripadnici Uprave kriminalističke policije proveli su više sati na Filozofskom fakultetu 27. marta, ali i narednog dana. Fakultet se oglasio i saopštenjem u kojem su istakli: „U našem je i u interesu javnosti da se istraga sprovede u zakonskim okvirima i na što efikasniji način, kako bi se što pre došlo do pune istine o okolnostima tragičnog događaja. U skladu sa tim, tokom današnjeg dana sarađivali smo sa jedinicama Uprave kriminalističke policije koja je pregledala sve fakultetske prostorije i traženu dokumentaciju, a iznela iz zgrade, po zahtevu Tužilaštva, pored opštih akata Fakulteta, i deo studentske dokumentacije koja nema nikakve veze sa tragičnim događajem.” Inače, Uprava kriminalističke policije je, naročito od postavljanja Marka Krička na njeno čelo, aktivno uključena u sprovođenje represije protiv akademske zajednice, studenata i građana, koja je podrazumevala hapšenja, privođenja, racije, pretrese stanova.

Danima je **u tablodima vođena kampanja** u kojoj su dekan i rektor direktno optuženi za smrt devojkice, a najviši državni zvaničnici davali su morbidne izjave poput [izjave ministra za javna ulaganja Darka Glišića](#) koji je roditeljima poručio: „Ne upisujte decu na blokaderske fakultete, jer će vam ih vratiti kao ovu devojkicu iz Šapca - u kovčegu.” Situacija je kulminirala **upadom Uprave kriminalističke policije u zgradu Beogradskog univerziteta** 31. marta. [Upad je direktno prenošen](#) na pro-režimskim televizijama koje se bile na licu mesta neposredno pre dolaska

pripadnika UKP. Svi snimci ulaska na fakultet momentalno su prikazani na televizijama sa nacionalnom frekvencijom, što ukazuje na koordinisanu aktivnost usmerenu na **diskreditaciju akademске zajednice** koja je stala uz svoje studente.

Gotovo celog dana policija je bila u prostorijama zgrade rektorata, a Javna tužiteljka Posebnog odeljenja za suzbijanje korupcije Višeg javnog tužilaštva (VJT) u Beogradu koje je ovaj upad naložilo, je u pompenznoj izjavi za medije nabrojala šta je sve zaplenjeno, uključujući i „plastične tanjire”. Prva stvar koji su pripadnici UKP-a uradili nakon ulaska u zgradu je [skidanje transparenta podrške studentima](#). Iz rektorata su saopštili da je **zaplenjena dokumentacija studenata u blokadi**. Tokom trajanja pretresanja prostorija zgrade rektorata, osoblju koje je bilo u zgradi je zabranjen izlaz, a veliki broj studenata i građana okupio se na Studentskom trgu. Međutim, došla je i policija koja je neuspešno [pokušala da rastera okupljene](#), čime je direktno **prekršen zakon o javnom okupljanju** koji predviđa i dozvoljava spontana okupljanja kao neposredne reakcije na određeni događaj. Ne samo da je policija pokušala da rastera okupljene, već je tom prilikom i [primenjivala silu](#). Jedan službenik upotrebio je i [suzavac](#), a na snimcima se može videti i kako jedan policajac pendrekom [udara ženu](#), drugi kako [udara šamar](#) mlađoj ženi, zatim [odgurivanje novinarke](#) i [drugi oblici kršenja prava](#) na slobodu okupljanja građana.

Policija je tokom dana **ograničavala ulazak studenata** u zgradu, uz [fotografisanje dokumenata](#) studenata koji su imali predavanja u Rektoratu. Uveče je nakon celodnevnog boravka u zgradi, [rektor Vladan Đokić](#) održao govor sa balkona Rektorata, zahvaljujući se okupljenima na podršci i poručujući vlastima: „Možete da uzmete kompjutere i resivere. Ne možete da uzmete istinu. Možete da pretresete kancelarije. Ne možete da pretresete savest naroda. Možete da pošaljete policiju. Ali za svaku patrolu koju pošaljete, doći će hiljadu studenata. Šesnaest ljudi je poginulo u Novom Sadu. Niko nije odgovarao. Niko nije smenjivan. Nijedan resiver nije zaplenjen. Nijedna kancelarija nije pretresana. Ali kada rektor stane uz studente – tada dolazi policija. To vam govori sve što treba da znate o ovoj vlasti. Ne boje se kriminala. Boje se obrazovanja.”

Nakon skupa, **privedeno je više osoba**, a policija je [privodila i studente](#) po njihovim kućama. Student arhitektonskog fakulteta [proveo je 48h u pritvoru](#). Dva studenta pozvana su i da daju izjave povodom smrti studentkinje, međutim, kako prenose njihovi advokati, većina pitanja koja su im postavljena ticala su se blokada fakulteta. Pored njih o blokadama je [ispitivan i dekan Filozofskog fakulteta](#). Uzevši u obzir to, kao i činjenicu da su [zaplenjeni predmeti studenata u blokadi](#), čini se da su sve preduzete akcije usmerene u cilju daljeg vršenja pritiska na akademsku zajednicu, i da je **tragični događaj zloupotrebljen** u tu svrhu.

Važno je istaći da je u slučaju Upada UKP u zgradu Rektorata tužiteljka koja je bila dežurna tužiteljka u Posebnom odeljenju za suzbijanje korupcije tog dana [odbila da izda naredbu](#) i ode na pretres u zgradu Rektorata, međutim, **viši tužilac Nenad Stefanović, blisko povezan sa SNS-om**, izdao je obavezno uputstvo, te je ona morala da izađe na teren. Tužiteljka je morala da izađe na teren, zbog toga što je to sada predviđeno **najnovijim izmenama pravosudnih zakona**. Pre ovih izmena je o prigovoru tužilaca na obavezno uputstvo odlučivala posebna Komisija VST, upravo iz razloga kako bi se smanjila mogućnost neprimerenih uticaja rukovodilaca tužilaštava na pojedinačne tužioce i time

povećala njihova samostalnost. Međutim, ova **Komisija je novim izmenama ukinuta**, pa o prigovorima na obavezna uputstva odlučuje neposredno viši tužilac, čime je svaki prigovor unapred obesmišljen.

Pored toga, sprovode se i drugi pritisci na akademsku zajednicu. U Nišu je došlo do [gašenja departmana](#) za istoriju i srpski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu koji su potom bez saglasnosti zaposlenih na tom fakultetu **prebačeni na novoosnovani Fakultet srpskih studija**, čije otvaranje su podstakli visoki državni zvaničnici uključujući i Ministra kulture. Pored toga, država je **najavila osnivanje novog Univerziteta u saradnji sa Srpskom pravoslavnom crkvom**. Nakon studentskih protesta i blokada ovakve odluke ukazuju na nameru vlasti da osnuje i para-univerzitete i para-fakultete poslušne i odane vladajućoj stranci koje bi služile za simuliranje saradnje vlasti sa akademskom zajednicom.

Koliko duboko sežu namere vladajuće stranke da postavi podobne ljude u sve institucije, govore i napetosti na **izborima za studentske parlamente**, gde se novim studentskim udruženjima osnovanim od strane studenata u blokadi onemogućava i otežava učešće u izborima za studentske parlamente koje godinama predvode lica blisko povezana sa SNS-om. Najnoviji primer pritiska na studentske parlamente, zabeležen je na Medicinskom fakultetu, gde su studenti u blokadi organizovani u udruženju „Sinapsa” prijavili da je **na izborima zabeležena krađa i pokušaj ubacivanja lažnih listića** na kojima je zaokružena prva lista koja godinama upravlja parlamentom. Tokom izbornog dana [na fakultet je došla i policija](#), a pripadnik privatnog obezbeđenja slomio je prozor fakulteta i upao u zgradu.

Podaci sindikata i strukovnih mreža

Mreža univerzitetskih profesora „Akademski plenum” saopštila je u avgustu 2025. godine da je u njihovoj evidenciji iz baze „Za dan posle”, zabeleženo **28 slučajeva u kojima 33 nastavnika** širom Srbije [nije dobilo produžetak ugovora o radu](#). Taj broj je do sada sigurno još veći. Plenum ukazuje da postoji obrazac prema kom direktori nisu produžili ugovore nastavnicima koji su učestvovali u protestima, dok su onima koji nisu protestovali ugovori produženi, što predstavlja tešku **diskriminaciju**. Takvo postupanje je protivno Ustavu i zakonima (Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije). **Ako se dokaže selektivnost**, direktori škola mogu snositi **pravnu odgovornost** – Plenum podseća da je reč o povredi ravnopravnosti građana pred zakonom. Pozvali su sve oštećene nastavnike da prijave svoje slučajeve i prikupe dokaze (ugovore, obaveštenja, svedočenja) radi zajedničke pravne zaštite.

Prema informacijama Nezavisnog sindikata prosvetnih radnika Srbije NSPRS iz septembra 2025, **više od 100 zaposlenih u školama** ostalo je bez posla ili bez produžetka ugovora u školskoj 2024/2025 godini zbog [odmazde vezane za učešće i podršku protestima](#). Ovaj sindikat kontinuirano upozorava da se u školama sprovodi masovno neprodužavanje ugovora, naročito za nastavnike koji su bili aktivni u protestima. NSPRS i drugi sindikati ocenjuju da se uvode novi (nezvanični) kriterijumi zapošljavanja – politička podobnost i spremnost da se „*dodvorite*” vlasti – umesto

stručnosti. Sindikati su uputili poruku zaposlenima da „*ne treba da strahuju i da ne odustaju*” – najavljene su tužbe i obraćanje međunarodnim prosvetnim organizacijama zbog ovakvih slučajeva. Takođe, NSPRS poziva sve koji nisu dobili produžetak ugovora da podnesu pritužbe Povereniku za zaštitu ravnopravnosti zbog sumnje na **političku diskriminaciju** pri zapošljavanju.

Ostale relevantne informacije

Prema [izjavi ministra prosvete](#) Dejana Vuka Stankovića iz avgusta 2025, **75 direktora škola** širom Srbije **podnelo je ostavke**, a **25 direktora je razrešeno dužnosti** zbog dešavanja vezanih za proteste. Ovaj podatak ilustruje da je preko 100 škola ostalo bez dosadašnjih rukovodilaca, što dobrovoljno, što prisilno, usled atmosfere pritiska. Mnogi direktori su, prema dostupnim svedočenjima, trpeli pritisak odozgo da kažnjavaju nastavnike, te su neki dali ostavke kako ne bi učestvovali u nečasnim radnjama, dok su drugi smenjeni kao opomena drugima.

U gradu Nišu je sredinom 2025. izvršena **smena članova školskih odbora** u čak *26 škola*: u 12 osnovnih, 12 srednjih i 1 specijalnoj školi lokalna vlast je [razrešila sve dosadašnje članove odbora](#) i imenovala nove. Opozicija tvrdi da vlast tim potezom sprovodi **punu kontrolu nad obrazovanjem**, zamenjujući nepodobne članove odbora lojalnim kadrovima. Time se obezbeđuje uticaj vlasti na izbor direktora i odlučivanje u školama. Ovaj potez dolazi uporedo sa smenama direktora i nastavnika, što ukazuje na sistemski pristup vlasti u pokušaju da **centralizuje upravljanje školama i eliminiše svaku autonomiju** koja je iskazana tokom protesta.

Od početka protesta stalna praksa prosvetne vlasti postalo je da **raspušta školske odbore** i uvodi privremene organe upravljanja kako bi se obračunavala sa neposlušnim nastavnicima i pro-aktivnim roditeljima. Sada se najavljuje da će **novim izmenama krovnog Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja** biti predviđena i [nova struktura školskog odbora](#) koja će, po rečima ministra prosvete Dejana Vuka Stankovića, imati za cilj da: „smanji eksterne uticaje i da poveri upravljanje školom onima koju su osnivači i finansijeri škole.” Ministar nije precizirao na koji način će se **menjati sastav školskog odbora**, koji je po zakonu organ upravljanja u školi. Dejan Vuk Stanković je izjavio da se zalaže i za promenu u strukturi upravljanja visokoškolskim ustanovama u pravcu povećanja uticaja osnivača i glavnog finansijera, odnosno države. Ovakve promene se karakterišu kao potezi autokratski nastrojenog režima sa ciljem **politizacije i centralizacije obrazovnog sistema** kroz smanjivanje autonomije obrazovnih ustanova.

Rezultati izbora za glavne političke funkcije u državi nisu jedini na koje vlast pokušava direktno da utiče različitim taktikama, već to čine sada na praktično svim vrstama izbora, pa je tako primetan i pokušaj ostvarivanja snažnijeg uticaja na izbore za školske odbore. Forum srednjih stručnih škola upozorio je na **ozbiljno i sistemsko kršenje prava zaposlenih** u pojedinim školama zbog nezakonitog [uskraćivanja prava glasa](#) nenastavnom osoblju u školskim odborima. Oni ističu da ovakvo postupanje nije samo nepravilnost, već direktno **kršenje zakona i osnovnih principa jednakosti** ističući da su ovo pitanja diskriminacije i vladavine prava u obrazovanju.

Zaključak

Svi navedeni slučajevi, od disciplinskih postupaka, preko otpuštanja nastavnika i profesora, do smena direktora i upravnika, ukazuju na šablon **politički motivisanih pritisaka** u obrazovnom sistemu. Formalni razlozi (disciplinski postupci, tehnološki viškovi, inspekcijski nalazi) često su upotrebljeni kao izgovor, dok stvarna pozadina, prema brojnim svedočanstvima i izjavama sindikata, jeste **odmazda zbog podrške učenicima i studentima u protestima**. Takvo postupanje je protivzakonito i suprotno ustavnim načelima (jednakosti i zabrani diskriminacije). Strukovna udruženja najavljuju pravnu borbu i pozivaju nadležne organe da ispituju svaku pojedinačnu odluku.

Ova situacija generiše atmosferu straha u školama i na fakultetima – mnogi prosvetni radnici osećaju da su na udaru samo zato što su stali uz učenike i studente ili izrazili kritiku nesigurnih uslova. Kako navodi *Akademski plenum*, ukoliko se utvrdi da su ugovori namerno **neproduženi učesnicima protesta**, direktori i nadležna lica rizikuju ozbiljnu **pravnu odgovornost za diskriminaciju**. S druge strane, brojni sindikalni aktivisti i opozicioni političari ocenjuju da se ovim čistkama šalje poruka da će svako javno iskazivanje stava protiv vlasti biti sankcionisano – što predstavlja kršenje osnovnih sloboda (slobode govora i okupljanja).

U pravnom tonu, većina ovih postupaka mogla bi biti osporena pred sudovima i nezavisnim telima. Već **teku upravni sporovi** smenjenih direktora, i podnete su pritužbe Povereniku za ravnopravnost, a deo nastavnika se odlučuje i na individualne tužbe. Ishod tih postupaka tek treba da pokaže da li će pravna država zaštititi prosvetne radnike ili će politička volja ostati iznad zakona. Ono što je neosporno jeste da je u srpskom obrazovanju 2023/2024. došlo do **presedana**: stotine prosvetnih radnika kolektivno su se pobunile protiv nasilja i za dostojanstvo struke, a odgovor vlasti manifestovao se kroz niz koordinisanih represivnih mera, od disciplinskih postupaka do otkaza koji su se nastavili u narednoj školskoj godini obeleženoj blokadama i protestima. Takav **disciplinski pohod** na prosvetu nema uporište u važećim zakonima i ustavnim pravima, već predstavlja zloupotrebu institucija za političke ciljeve.

Slučajevi pritiska nažalost ne prestaju i nakon što su škole i fakulteti okončali blokade. Sindikati nastavljaju da prate i objavljuju nove primere, a [kako navode](#), broj otpuštenih uveliko prelazi 100. Šira javnost i mediji su na strani prosvetara: održano je više protesta na kojima su učenici, roditelji i građani zahtevali obustavu represije nad prosvetnim radnicima i **vraćanje otpuštenih nastavnika na posao**. Ostaje da se vidi hoće li taj pritisak, zajedno sa pravnim koracima, uroditi plodom – da se zaustavi odmazda i uspostavi vladavina prava u prosveti. U suprotnom, kako upozoravaju stručnjaci, posledice će biti dugoročno štetne: gubitak kvalitetnih kadrova, narušeno poverenje u institucije i dalja **instrumentalizacija obrazovnog sistema u političke svrhe**, što je suprotno osnovnim načelima autonomije i profesionalizma u vaspitanju i obrazovanju.